

ÔN TẬP HÓA 11 : HIDROCARBON

A. Lý thuyết

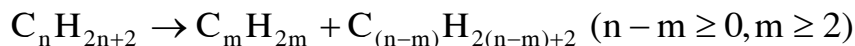
1. Ankan

Dạng 1: Phản ứng thế halogen (Cl_2 hoặc Br_2) của ankan

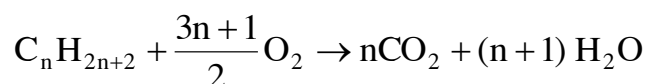

$$(n \geq 1; 1 \leq z \leq 2n + 2)$$

Dạng 2: Phản ứng tách của ankan (phản ứng crackinh)

Dạng 3: Phản ứng cháy

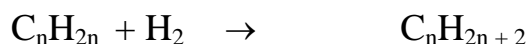

$$a \quad \frac{3n+1}{2}a \quad na \quad (n+1)a$$

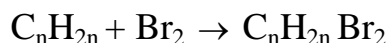
Nếu tính được $n_{\text{H}_2\text{O}} > n_{\text{CO}_2}$ hoặc $n_{\text{O}_2} > 1,5n_{\text{CO}_2}$ thì hidrocarbon đó là ankan

2. Anken

a Phản ứng cộng H_2

b. Phản ứng cộng Br_2

+ Khối lượng bình Br_2 tăng = m_{A} đã phản ứng

+ Bảo toàn khối lượng: $m_{\text{A}} + m_{\text{Br}_2 \text{ phản ứng}} = m_{\text{sản phẩm}}$

B. Bài Tập

DẠNG 1: TOÁN ĐỐT HIDROCARBON

Câu 1: Đốt cháy hoàn toàn 2,2 gam một ankan X thu được 3,36 lít khí CO_2 (đktc).

Công thức phân tử của X là

- A. CH_4 .   B. C_2H_6 .   C. C_3H_8 .   D. C_4H_{10} .

Câu 2: Đốt cháy hoàn toàn 7,2 gam một ankan X thu được 11,2 lít khí CO_2 (đktc).

Công thức phân tử của X là

- A. C_2H_6 .   B. C_3H_8 .   C. C_4H_{10} .   D. C_5H_{12} .

Câu 3: Đốt cháy hoàn toàn 0,88 gam một ankan X thu được 1,44 gam H_2O . Công thức phân tử của X là

- A. C_2H_6 .   B. C_3H_8 .   C. C_4H_{10} .   D. C_5H_{12} .

Câu 4: Đốt cháy hoàn toàn một ankan mạch không nhánh (X) thu được CO_2 và H_2O có $n_{\text{CO}_2} : n_{\text{H}_2\text{O}} = 4 : 5$. X là

- A. propan.   B. butan.   C. isobutan.   D. pentan.

Câu 5: Đốt cháy hoàn toàn 0,2 mol một hidrocarbon A thu được hỗn hợp X gồm CO_2 và H_2O có $d_{X/\text{H}_2} = 15,5$ và nặng 62 gam. Vậy A là

- A. C_2H_4 .   B. C_3H_6 .   C. C_4H_8 .   D. C_5H_{10} .

Câu 6: Đốt cháy hoàn toàn 0,1 mol một hidrocarbon A thu được 8,96 lít (đktc) hỗn hợp X gồm CO_2 và H_2O có $d_{X/\text{CH}_3\text{N}} = 1$. Vậy A là

- A. C_2H_4 .   B. C_4H_8 .   C. C_2H_6 .   D. C_3H_6 .

Câu 7: Đốt cháy hoàn toàn một hidrocarbon A thu được hỗn hợp X gồm CO_2 và H_2O có $d_{X/\text{N}_2} = \frac{53}{42}$. Vậy A là

- A. C_4H_4 .   B. C_3H_4 .   C. C_2H_4 .   D. CH_4 .

Câu 8: Trộn một hidrocarbon A với khí O_2 vào trong một bình kín thu được 8,96 lít hỗn hợp X (đktc). Bật tia lửa điện để đốt cháy hoàn toàn A trong hỗn hợp X. Khi phản ứng kết thúc đưa bình về 0°C thu được hỗn hợp khí Y (trong đó số mol của các chất bằng nhau) và áp suất trong bình lúc này là 380 mm Hg. Vậy % nguyên tố Hidro (theo khối lượng) trong phân tử hidrocarbon A là

- A. 25%.   B. 20%.   C. 10%.   D. 4%.

Câu 9: Đốt cháy hết m gam hỗn hợp hai anken thu được 24,64 lít CO_2 (đktc) và 19,8 gam H_2O . Vậy m là

- A. 15,4 gam.   B. 14,3 gam.
C. 68,2 gam.   D. 8,92 gam.

Câu 10: Đốt cháy hết hỗn hợp gồm hai hidrocarbon đồng đẳng A và B có $n_A : n_B = 1 : 2$ được $n_{\text{CO}_2} : n_{\text{H}_2\text{O}} = 0,625$. Vậy công thức phân tử của A và B trong hỗn hợp lần lượt có thể là

- A. C_2H_6 và CH_4 .   B. C_2H_6 và C_3H_8 .
C. C_3H_8 và CH_4 .   D. CH_4 và C_3H_8 .

Câu 11: Đốt cháy hoàn toàn 2,92 gam hh X gồm 2 ankan kế tiếp thu được H_2O và 4,48 lít CO_2 (đktc). Vậy X là

- A. CH_4 và C_2H_6 .   B. C_2H_6 và C_3H_8 .
C. C_3H_8 và C_4H_{10} .   D. C_4H_{10} và C_5H_{12} .

Câu 12: Đốt cháy hoàn toàn 6,2 gam hỗn hợp hai ankan kế tiếp nhau cần vừa đủ 16,8 lít oxi (đktc). Hai ankan là

- A. CH_4 và C_2H_6 .   B. C_2H_6 và C_3H_8 .
C. C_3H_8 và C_4H_{10} .   D. C_2H_6 và C_4H_{10} .

Câu 13: Đốt cháy hoàn toàn 2,3 gam hỗn hợp hai ankan khí có tỉ lệ mol 1 : 5 thu được 6,6 gam CO_2 . Hai ankan là

- A. CH_4 và C_2H_6 .   B. CH_4 và C_3H_8 .
C. C_2H_6 và C_3H_8 .   D. CH_4 và C_4H_{10} .

Câu 14: Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X gồm 2 ankan đồng đẳng ở thể khí cần hết 3,584 gam O_2 thu được 4,576 gam hỗn hợp CO_2 và H_2O . Vậy X không thể là

- A. CH_4 và C_3H_8 .   B. C_2H_6 và C_4H_{10} .
C. C_3H_8 và C_4H_{10} .   D. CH_4 và C_4H_{10} .

Câu 15: Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X gồm 2 ankan A và B (trong đó $M_A < M_B$ và $n_A = 1,5 n_B$) thu được 40,32 lít CO_2 (đktc) và 41,4 gam H_2O . Vậy A, B lần lượt là

- A. CH_4 ; C_5H_{12} .   B. C_2H_6 ; C_4H_{10} .

C. C_3H_8 ; C_4H_{10} .   D. C_2H_6 ; C_6H_{14} .

Câu 16: Đốt cháy hoàn toàn hỗn hợp X gồm 2 ankan A và B (trong đó $n_A : n_B =$ số nguyên tử C trong A : số nguyên tử C trong B) thu được hỗn hợp Y gồm CO_2 và H_2O có $d_{Y/N_2} = 173:168$. Vậy A, B lần lượt là

A. CH_4 ; C_3H_8 .   B. C_2H_6 ; C_4H_{10} .
C. CH_4 ; C_4H_{10} .   D. C_2H_6 ; C_3H_8

ĐÁP ÁN DẠNG 1:

1C 2D 3B 4B 5D 6A 7A 8A 9A 10C 11C 12A 13D 14A 15D 16A

DẠNG 2: TOÁN THỂ HIDROCARBON

Câu 1: Brom hóa một ankan A chỉ thu được một dẫn xuất monobrom duy nhất B có $d_{B/He} = 37,75$. Vậy tên của A là

A. pentan.   B. neopentan.
C. isopentan.   D. 2,2-dimetylbutan.

Câu 2: Clo hóa một ankan X theo tỉ lệ 1 : 1 được dẫn xuất monoclo duy nhất có %Cl = 33,33% về khối lượng. X là

A. pentan.   B. neopentan.   C. isopentan.   D. butan.

Câu 3: Clo hóa ankan A (tỉ lệ mol 1:1) chỉ thu được duy nhất một sản phẩm thể monoclo (chứa 56,338% C theo khối lượng trong sản phẩm). Vậy tên A phù hợp là

A. isobutan.   B. 2,2,3,3-tetrametylbutan.
C. neopentan.   D. isopentan.

Câu 4: Khi brom hóa một ankan chỉ thu được 3 dẫn xuất monobrom đồng phân có tỉ khối hơi đối với hidro là 75,5. Tên của ankan đó là

A. hexan.   B. 2,2-dimetylpropan.   C. isopentan.   D. pentan.

ĐÁP ÁN DẠNG 1: 1B 2B 3C 4D

DẠNG 3: TOÁN CỘNG HIDROCARBON

Câu 1: Cho 3,36 lít (đktc) hỗn hợp X gồm ankan A và anken B (M_A xấp xỉ M_B) khi qua nước brom dư thì thấy khối lượng bình brom tăng lên 4,2 gam và thể tích khí còn lại bằng 1/3 thể tích ban đầu (đktc). Xác định %A, %B (theo thể tích) và công thức phân tử của A, B?

A. 50% C_3H_8 , 50% C_3H_6 .   B. 25% C_2H_6 , 50% C_2H_4 .
C. 50% C_2H_6 , 50% C_2H_4 .   D. 33,33% C_3H_8 , 66,67% C_3H_6 .

Câu 2: Cho hỗn hợp khí X gồm một ankan A và một anken B đi qua bình đựng dung dịch Br_2 (dư) thấy có khí thoát ra có thể tích bằng một nửa của X và có khối lượng chỉ bằng 15/29 khối lượng của X. Vậy A là

A. C_4H_{10} .   B. C_3H_8 .   C. C_2H_6 .   D. CH_4 .

Câu 3: Cho 0,15 mol hỗn hợp khí X gồm một ankan A và một anken B vào trong dung dịch Br_2 (dư) thấy có 8 gam Br_2 phản ứng. Biết khối lượng của 6,72 lít (đktc) của hỗn hợp khí X này là 13 gam. Vậy A và B lần lượt là

A. CH_4 và C_7H_{14} .   B. C_3H_8 và C_2H_4 .   C. C_2H_6 và C_5H_{10} .   D. C_3H_8 và C_3H_6 .

Câu 4: Cho 6,72 lít (đktc) hỗn hợp X gồm một ankan A và một anken B (đều ở thể khí) đi qua bình đựng dung dịch Br_2 dư thấy khí thoát ra 4,48 lít (đktc) đồng thời khối lượng bình Br_2 tăng 2,8 gam. Vậy giá trị lớn nhất $\overline{M_X}$ là

A. 29,33.   B. 38,66.   C. 48,00.   D. 57,33.

Câu 5: Cho 4,48 lít (đktc) một hidrocarbon mạch hở A phản ứng vừa đủ tối đa với 4 lít dung dịch Br_2 0,1M thu được một sản phẩm hữu cơ B có chứa 85,562% Br (theo khối lượng). Vậy tổng số đồng phân cấu tạo có thể có của A là

A. 3.   B. 4.   C. 5.   D. 6.

Câu 6: Một hỗn hợp khí gồm C_3H_6 , C_4H_8 và H_2 có thể tích là 8,96 lít (đktc), rồi nén toàn bộ X vào trong một bình kín có dung tích 5,6 lít. Nung nóng bình (có Ni xúc tác) một thời gian rồi đưa hỗn hợp sau phản ứng về 0°C thì thấy áp suất lúc này là 0,8 atm. Vậy số mol khí H_2 đã phản ứng là

A. 0,3 mol.   B. 0,2 mol.   C. 0,15 mol.   D. 0,25 mol.

ĐÁP ÁN DẠNG 3: 1D 2C 3D 4C 5B 6B

DẠNG 4: TOÁN CRACKINH, TÁCH HIDROCARBON

Câu 1: Crackinh C_4H_{10} thu được hỗn hợp khí X gồm 5 hidrocarbon có $d_{\text{X/He}} = 9,0625$. Hiệu suất phản ứng crackinh?

A. 20%.   B. 40%.   C. 60%.   D. 80%.

Câu 2: Crackinh C_3H_8 thu được hỗn hợp X gồm H_2 , C_2H_4 , CH_4 , C_3H_6 , C_3H_8 có $d_{\text{X/He}} = 10$. Hiệu suất phản ứng là

A. 10%.   B. 20%.   C. 30%.   D. 40%.

Câu 3: Crackinh 8,8 gam propan thu được hỗn hợp A gồm H_2 , CH_4 , C_2H_4 , C_3H_6 và một phần propan chưa bị craking. Biết hiệu suất phản ứng là 90%. Khối lượng phân tử trung bình của A là

A. 39,6.   B. 23,16.   C. 2,315.   D. 3,96.

Câu 4: Crackinh C_3H_8 thu được hỗn hợp X gồm H_2 , C_2H_4 , CH_4 , C_3H_8 có $d_{\text{X/He}} = k$. Biết hiệu suất phản ứng crackinh là 90%. Vậy giá trị của k là

A. 9,900.   B. 5,790.   C. 0,579.   D. 0,990.

Câu 5: Crackinh 40 lít butan thu được 56 lít hỗn hợp A gồm H_2 , CH_4 , C_2H_4 , C_2H_6 , C_3H_6 , C_4H_8 và một phần butan chưa bị crackinh (các thể tích khí đo ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất). Giả sử chỉ có các phản ứng tạo ra các sản phẩm trên. Hiệu suất phản ứng tạo hỗn hợp A là

A. 40%.   B. 20%.   C. 80%.   D. 20%.

Câu 6: Crackinh 560 lít C_4H_{10} thu được 1036 lít hỗn hợp X gồm 5 hidrocarbon. Biết các thể tích cùng đo ở cùng điều kiện nhiệt độ, áp suất. Vậy hiệu suất phản ứng crackinh là

A. 75%.   B. 80%.   C. 85%.   D. 90%.

Câu 7: Crackinh hỗn hợp A gồm propan và butan (trong đó có số mol bằng nhau, phần trăm mỗi phản ứng bằng nhau và có hiệu suất crackinh là 70%) thì thu được hỗn hợp X gồm H_2 và các ankan, anken. Vậy khối lượng mol trung bình của hỗn hợp X (tính theo đơn vị gam/mol) là

A. 30.   B. 40.   C. 50.   D. 20.

ĐÁP ÁN DẠNG 4:

1. A   2. B   3. B   4. B   5. A   6. C   7. A